

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**73-ї наукової конференції
професорів, викладачів,
наукових працівників, аспірантів
та студентів**

Том 1

21 квітня – 13 травня 2021

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**73-ї наукової конференції професорів, викладачів,
наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

Том 1

21 квітня – 13 травня 2021 р.

Полтава 2021

УДК 043.2
ББК 448лО

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

Редакційна колегія:

Онищенко В.О.	д.е.н., професор, ректор Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Сівіцька С.П.	к.е.н., доцент, проректор з наукової та міжнародної роботи Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Агейчева А.О.	к.пед.н., доцент, декан гуманітарного факультету Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Беседа Н.А.	к.пед.н., доцент, декан факультету фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Шарий Г.І.	д.е.н., доцент, в.о. директора навчально-наукового інституту архітектури, будівництва та землеустрою Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Черниш І.В.	д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту фінансів, економіки та менеджменту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Макеева Н.П.	к.геол.н., в.о. директора навчально-наукового інституту нафти і газу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези 73-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Том 1. (Полтава, 21 квітня – 13 травня 2021 р.) – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. – 515 с.

У збірнику тез висвітлені результати наукових досліджень професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету.

© Національний університет «Полтавська
політехніка імені Юрія Кондратюка»,
2021

механічними властивостями, більшою міцністю, зносостійкістю, високою стійкістю до руйнування в умовах підвищених тисків, температур і прямої взаємодії з абразивовмісними агресивними середовищами. Манжета з поліуретанового еластомеру не поглинає перекачуване середовище, не проявляє ознак розсмоктування. Ковзання манжети з поліуретанового еластомеру, що має невеликий коефіцієнт тертя, по циліндровій втулці бурового насоса не тягне виникнення великих сил тертя, нагрівання і руйнування манжети, як це має місце при її виконанні з гуми та інших перерахованих вище традиційних матеріалів.

Поверхня з'єднання манжети 3 з манжетотримачами 4 являє собою кільцеву внутрішню поверхню (канавку) радіусного профілю – внутрішню тороїдальну поверхню. Поверхня з'єднання манжетотримача 4 з манжетою 3 являє собою відповідно кільцеву зовнішню поверхню (виступ) радіусного профілю – зовнішню тороїдальну поверхню. Радіус r_1 профілю внутрішньої кільцевої поверхні ущільнювальної манжети менший радіуса r_2 профілю зовнішньої кільцевої поверхні манжетотримача.

У такому зімкнутому стані мікротріщини і мікродефекти манжети виявляються замкнутими внаслідок подальшого підтискання манжетотримача, при якому радіусні профілі спряжених деталей вступають в повний контакт з подальшим (при завершенні операцій збирання поршня) збільшенням ступеня підтискання манжетотримача. Також манжета поршня бурового насоса оснащення абразивозащисною кромкою, яка дозволяє уникнути попадання абразивних частинок на поверхні тертя манжети і циліндрової втулки і запобігти, таким чином, їх передчасному зносу.

Література

1. *Буровые технологии / Э.В. Бабаян, В.И. Мищенко, Т.Л. Тамамянц и др. – Краснодар: Советская Кубань, 2009. – 896 с.НПАОП 11.1-1.01-08. Правила безпеки в нафтогазодобувній промисловості України.*
2. *Коцкулич Я.С. Закінчування свердловин: підручник для студентів вищ. навч. закладів проф. спрямування "Буріння" / Я.С. Коцкулич, О.В. Тищенко. – К.: Інтерпрес ЛТД, 2004. – 366 с.*
3. *Копей Б.В. Розрахунок, монтаж і експлуатація бурового обладнання. ІФДТУНГ, 2001. – 224 с.*
4. *Мочернюк Д.Ю. Моделювання фізичних процесів на основі визначальних рівнянь / Д.Ю. Мочернюк – Нафтова і газова промисловість – 2001. – №3. – С. 12 – 14.*

*П.О. Молчанов, к.т.н., доцент,
М.М. Нестеренко, к.т.н., доцент,
І.В. Зачепило, студент гр. 201пНГ
Національний університет "Полтавська
політехніка імені Юрія Кондратюка"*

УДОСКОНАЛЕННЯ СТРІЧКОВОГО ГАЛЬМА БУРОВОЇ ЛЕБІДКИ

Стрічкове гальмо бурової лебідки є недостатньо надійним, оскільки має порівняно невеликий ресурс роботи через нерівномірний знос гальмівної стрічки.

Технічний результат, на досягнення якого спрямована дана модернізація, полягає у підвищенні ресурсу роботи гальма за рахунок рівномірного зносу гальмівної стрічки. Для досягнення поставленої мети пристрій забезпечений прикріпленим до балансира додатковим приводним механізмом і кінематично пов'язаних з ним додатковим колінчастим валом, до якого прикріплені вільні кінці гальмівних стрічок.

Робота стрічкового гальма бурової лебідки здійснюється наступним чином.

Привід барабана лебідки передає крутний момент на вал лебідки. У свою чергу вал лебідки з'єднаний кулачковою муфтою з допоміжним гідродинамічним гальмом і передає на його ротор крутний момент при спуску інструмента в свердловину для пригальмовування і обмеження його швидкості.

Для гальмування барабана лебідки при спуско-підйомних операціях і утримання інструмента на вазі система гальм лебідки передбачає механізм і рукоятку керування гальмом. Ці механізми виконують різні самостійні функції гальмування залежно від умов їх експлуатації. Механізм призначений для тривалого утримання колони на вазі. З метою безпечної роботи по утриманню колони на вазі додатковий приводний механізм забезпечений електромагнітним колодковим гальмом, встановленим на муфті, його призначення – попередити довільний спуск колони. Допускається гальмувати барабан лебідки спочатку додатковим приводним механізмом, а потім рукояткою, у випадку неприпустимого вироблення гальмівних колодок.

Дана модернізація передбачає електромеханічну систему гальмування, здатну створити гальмівний момент між дисками барабана лебідки і гальмівними колодками, що виключає небезпеку виділення тепла та іскор, тобто забезпечує протипожежну безпеку, і як наслідок підвищує ресурс роботи гальмівних колодок і самого барабана. Для цієї мети в гальмівній системі передбачений механізм, що створює короткий гальмівний момент на барабані лебідки (імпульс гальмування). Короткі за часом силові дії не впливають на знос колодок і самого барабана, як при безперервному спуску інструмента на ручному гальмі, що підвищує ресурс роботи гальма.

Література

- 1. Коцкулич Я.С. Закінчування свердловин: підручник для студентів вищ. навч. закладів проф. спрямування "Буріння" / Я.С. Коцкулич, О.В. Тищенко. – К.: Інтерпрес ЛТД, 2004. – 366 с.*
- 2. Войтенко В.С. Технологія і техніка буріння: узагальнююча довідникова книга. – Львів: Центр Європи, 2012. – 708 с.*
- 3. Копей Б. В. Розрахунок, монтаж і експлуатація бурового обладнання. ІФДТУНГ, 2001. – 224 с.*